

politično in smotreno gospodarsko življenje. Potem bo tudi inozemstvo drugače cenilo i našo valuto, i naše produkte, naše delo in gospodarski pomen. Do takrat bo menda že tudi rešeno jadransko vprašanje, koja rešitev nam bo omogočila svobodno in neovirano pomorsko trgovino.

Gorje nam pa, ako tudi konstituenta ne bo delamožna in bo uničevala svojo energijo v neplodnih stankarskih in osebnih prepirih! Zato naj bi volili take kandidate, o katerih smo prepričani, da bodo res delali.

Gospodarstvo.

Nova industrija. V Strnišču pri Ptuj, kjer je izza vojne največja kolonija barak, se snuje delniška družba za izdelovanje lesenih stavb (hiš, vil, telovadnic, mostov itd.) ter za napravo novih in popravilo starih železniških vagonov. Družba bo imela temeljne glavnice 30 milijonov kron. Kraj je za industrijo prav prikladen, ker ima razen mnogih barak vodo-vod, električno ravsvetljavo in kanalizacijo.

Visoke krušne cene v Zagrebu. V Zagrebu so poskočile cene kruhu pri kg belega iz nularice na 17 K, iz moke št. 2 pa na 15 K. Določena je najvišja cena za mleko in sicer s 5 K liter.

Ugodna sladkorna žetev. V vseh državah cenijo letošnji pridelek sirovega sladkorja dosti višje kot je bil lanskega, in sicer na Nemškem do devet milijonov centov več, v Češko-slovaški za dvestopetdeset tisoč ton več, na Nizozemskem za 60.000 ton, v Belgiji za 80.000 ton in na Francoskem za 125.000 ton več. Ali bo tudi cena sladkorju povsod za toliko nižja?

Cene sladkorju padajo. V Sarajevu so zadnji teden padle cene sladkorju od 70 do 90 K na 58 K za kg sladkorja.

Važne davčne olajšave. V finančnem zakonu so se napravile važne spremembe. Davek za vino bodo plačevali le konsumenti, ne pa pridelovalci. Trošarina na sadni most se popolnoma opusti. Žganjekuha je prosta do 6 izlivo v kotlih. Zemljiški davek se zniža od štirikratnega iznosa na trikratni iznos. Od električnih žarnic izpod deset sveč se ne plača nikake trošarine. Tudi od olja ne bo trošarine, istotako je kvas prost. Zakon o posebnih davčnih povišanjih za Slovenijo se opusti.

Izvoz žrebet in konj. Na predlog ministrstva za kmetijstvo in vode dovolil je ministerski finanjski komitet izvoz 2500 žrebet iz Slovenije v inozemstvo. Od teh 2500 žrebet sme se izvoziti 500 konj, rojenih v letu 1918., 1000 rojenih v letu 1919. in 1000 letošnjih žrebet. Izvoz je dovoljen le preko carinaren v Mariboru in Borovnici. Na teh dveh postajah pregledoval bo državni živinozdravnik konje, ki se nameravajo izvoziti, na njihovo starost in zdravje. Izvoz je za enkrat dovoljen samo za žrebete moškega spola belgijske in in noriške pasme. Naslov se naproša, da to razglasi in da se o tem obveste konjerejci, ki imajo odvisna žrebete za izvoz.

Volilno gibanje.

Volišča za ptujski okraj.

Za volitve 28. novembra so določena sledeča volišča:

Ptujski okraj: Sv. Urban občine: Bišečki vrh, Destinci, Dolič, Livanjci, Ločič, Sv. Urban, Trnovska vas, Trnovski vrh.

Sv. Marko: Borovci, Markovci, Prvenci, Spuhlja, Zabovci.

Savci: Bratonečice, Savci, Trnovci.

Svetinje: Brebrovnik, Litmerk, Mihalovci, Veličane, Žerovinci.

Breg: Breg, Hajdina.

Plat: Brestovec, Nimno, Plat, Rajnkovec, Sv. Katarina.

Ragoznica: Brstje, Kicar, Rogoznica.

Meretinci: Bukovci, Formin, Gajeveci, Mala vas, Meretinci, Stojnci, Sv. Marjeta.

Cirkovce: Cirkovce.

Vel. Nedelja: Cvetkovci, Sardinje, Trgovič, Vel. nedelja.

Stoprce: Črmožiše, Stoprce, Sv. Bol-fenk.

Žetale: Dobrina, Kočica, Nadole, Žetale.

Nova cerkev: Dolena, Gruškovje, Nova cerkev, Sedlašek, Podlehnik, Sv. Trojica v H.

Rogatec: Donačka gora, Rogatec, Sv. Florijan, Sv. Rok.

Polenšak: Dragovič, Hlapenci, Polanci, Polenšak, Lomi, Sv. Lovrenc.

Gradišče: Dravci, Gradišče, Drstelja, Janežovci, Jiršovci, Vintroveci.

Ormož: Frankovci, Hardek, Ormož, Hum, Pušenci.

Hrastovec: Gorenjski vrh, Turski vrh, Zavrče.

Sv. Barbara: Gruškovce, Slatina, St. Barbara, Sv. Elizabeta.

Sv. Miklavž: Jastrebeci, Hermanci, Kog, Sv. Miklavž, Vitan.

Markla vas: Jurovce, Lanca vas, Trnovci, Zg. Pristava.

Kostrivnica: Kostrivnica.

Krčevina: Krčevina, Mestni vrh, Vurperg.

Sv. Tomaž: Lahonci, Runeč, Sv. Tomaž. Ptujška gora: Majšperg, Ptuj. gora.

Dornava: Mezgovci, Moškanjci, Pacinje, Podvinci.

Središče: Obrežje, Središče, Šalovci, Vodranci.

Sv. Vid: Pobrežje, Vareja.

Sv. Lenart: Podborci, Samožani, Sodinci, Vičanci.

Ptuj: Ptuj.

Rogaška Slatina: Rogaška Slatina, Slatina, okol., Sp. Sečev, Sv. Mohor, Sv. Trojica, Takačevo.

Sv. Andraž: Sakošak, Sv. Andraž na Goričkem, Zagorci.

Šentjanž: Slovenja vas, Šentjanž.

Sv. Andraž: Skorišnjak, Sv. Andraž v L., Vel. Varnica, Vel. Okič.

Sv. Lovrenc: Sv. Lovrenc na Polju.

Odstop dr. Rybara in dr. Gregorina od kandidate. Vsled nevarnosti, da bi se v volilnem

boju izigravali osebi obeh znanih primorskih politikov druga proti drugi, ker sta oba bila kandidata v istem volilnem okrožju in ker bi s tem znali biti oškodovani interesi kot kandidata, sta oba odstopila kot kandidata. To je smisel izjave, ki sta jo te dni objavila v listih. Narodnosocialna „Nova pravda“ se v nesramnem članku zaganja v demokratsko stranko, češ da je ona kriva tega odstopa, da je izdala interese beguncev itd. Verjamemo, da narodne socialiste odstop dr. Rybara hudo boli, odtod ves ta gnev in srd, na katerega izbruhe pa odgovarjati nam niti v glavo ne pade. Demokratska stranka je preresna, da bi se dala le količkaj razburjati od političnih otročarij kakega Deržiča ali Brandnerja in podobnih.

Boj med samostojneži in kmečko zvezo.

„Straža“ in „Slovenski Gospodar“ sta začela ljuto napadati kandidate Samostojne kmetijske stranke, zlasti pa njenega kvalificiranega kandidata g. Dobnika Štefana iz Zlatoličja, ki je sedaj kmet in mlinar, dasiravno bi bil danes lahko advokat ali pa kakšen višji državni uradnik. Živi že 4 leta na svojem domu ter se peča z mlinom in kmetijstvom ne samo na papirju, ampak tudi dejansko. Ta kandidat je menda kmečki zvezi najbolj na potu, ker je SKS edina stranka, ki ima takšnega kvalificiranega kandidata, t. j. z visokošolsko izobrazbo, ki se resnično peča s kmetijstvom kakor vsaki drugi kmet. Kmečka zveza pa, ki pravi, da je kmečka, ni mogla najti niti enega takega kvalificiranega kandidata, ki bi bil vsaj mlinar, ampak si je za svoje kandidate zbrala kar več advokatov in duhovnikov. Radovedni smo, ali bo imel ta resnično kmetijski kandidat z visokošolsko izobrazbo, ki pozna vse državljanske zakone, razen tega pa tudi kmetijstvo iz lastnih rok, pri volitvah 28. novembra v ptujskem okraju za volilce veliko privlačno silo. Volilci, premislite torej, ali daste

svoj glas za gori imenovanega kandidata, ali pa za kandidate kmečke zveze, ki ima samo takšne kvalificirane kandidate, ki poznajo kmetijstvo le iz knjig in lepo donečih pripovedk, kako se kmetu dobro godi.

Sladek navzgor, sladek navzdol. To je klerikal-c. Navzdol se dobrika vsem instinktom mase, ruje proti Srbom, govori o militarizmu, piše o avtonomiji, vpije o lastni zakonodaji, kriči o veri, zabavlja vsevprek. Misli pa samo na sebe samega, na svojo politično moč, na fonde, in deželno samoupravo razume tako, da bi samo on rad upravljal deželo. V Beogradu pa podpisuje vse finančne zakone, soglaš z vsemi davki, dobiva rede, hodi na dvor, se prilizuje ministrom, liže generalom podplate, povišuje železniške tarife, krepko podpira svoje banke in podjetja, štiti izvoznike in velekapitaliste, pomaga uničevati agrarno reformo. Doma prodaja kmeta, kmetijsko družbo, delavca, uradnika, konzumenta. V Beogradu prodaja državo, Slovenijo, avtonomijo, finance — vse prodaja, kar more. To je politično verižništvo na debelo.

Zakaj ima demokratska stranka toliko nasprotnikov? Zato, ker to ni stranka kakega posameznega stanu, ker ne zastopa koristi le enega stanu na škodo vsem drugim stanovom. Demokratska stranka zastopa koristi vseh stanov, ker ve, da le ob medsebojni zadovoljnosti raznih stanov je mogoče uspešno delo.

Jeli demokratska stranka zares demokratska, t. j. da naj odloča o sebi ljudstvo? To vidimo ne samo iz njenega programa, nego tudi iz tega, ker si je za kandidate postavila najodličnejše zastopnike raznih stanov.

Demokratska stranka državna stranka. Kakor ni demokratska stranka za posamezen stan, tako tudi ni za pokrajinsko razcepitev naše države. Dobro ve, da bo naša država močna znotraj in na zunaj, ako bo ujedinjena v eno celoto, ne pa razkosana na manjše samostojne dele, ki bi si nazadnje začeli še med seboj nasprotovati.

Kdo bo torej volil demokratsko stranko?

Demokratsko stranko bo volil vsakdo, komur je za lastno korist. Lastna korist zahteva prvič, da ne bo delal eden proti drugemu, ampak drug za drugega; da ne bo mogel eden odirati drugega in živeti na njegove stroške, ampak se delo in bremena pravično razdele na vsakega posameznika. Drugič zahteva prava korist vsakega posameznika, da bodi naša država močna. Potem ne bodo mogli nemirneži, prekucuhi delati nemirov, škodovati obči koristi, ker jih bo država lahko strahovala.

Kdo ne bo volil demokratske stranke? Demokratske stranke ne bo volil, komur so osebne koristi več kakor obče koristi. Demokratske stranke ne bo volil, komur je le za trenutno korist, ki ne pomisli, da se mora trenutna korist izpreveriti kasneje v škodo. Demokratske stranke ne bo volil, kdor nima čistih rok, kdor živi na škodo drugih, ker ni pravega reda, in želi zato, da se še ne napravi red, temveč morda še večji nered, ker je v kalnem laže ribariti.

Zakaj še deluje demokratska stranka za močno urejeno državo? Demokratska stranka dobro ve, ako smo v državi složni, vsi vneti za svojo kraljevino, nas bodo tudi tujci spoštovali, uvaževali in nam zaupali. Le tedaj pa, ako nam zaupajo, nam bodo svoje izdelke, ki jih sami nimamo, prodajali po primerni ceni, od nas pa kupovali blago, ki ga oni nimajo. Ako nam pa tujci ne zaupajo, moramo od njih blago mnogo dražje plačevati. Odtod deloma tudi sedanja visoka draginja. Notranji medsebojni prepiri državo le šibe in slabe, složno delo jo pa jači.

S Polja. Pri nas so se začeli ljudje močno brigati za volitve. Imamo dve stranki, za ktere love volilce. Prvo vodijo duhovniki, drugo pa kmetje sami. Pravijo, da so volitve svobodne. Pri nas pa malo čujemo o svobodi. Zakaj vedno slišimo, da moramo voliti one može, ki so nam jih postavili v Mariboru. Najbolj hudi pa so gospodi na samostojneže, o katerih trdijo, da so naši najhujši sovražniki. Nekteri pristaši klerikalne stranke so že